

	□		
	Retningslinje		
	Tensios etiske retningslinjer for leverandører		
	ID: ID10108	Versjon: 1.01	EK-Ansvarelig: Trine Bergdal
Gradering: Åpen	Gyldig fra: 21.12.2023	Gyldig til: 21.12.2026	Godkjent av: Steinar Eid

Tensio har ansvaret for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til miljøpåvirkning, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold. Ansvaret går gjennom hele verdikjeden i vår virksomhet og inkluderer også våre leverandører.

Ved alle anskaffelser, pålegger Tensios interne retningslinjer leverandøren, leverandørens ansatte og andre som representerer leverandøren å respektere internasjonale forpliktelser som menneskerettigheter og internasjonale standarder i arbeidslivet. Våre etiske retningslinjer for leverandører klargjør ytterligere vårt ståsted overfor våre leverandører, ansatte og andre interessenter. Retningslinjene stiller strenge krav til leverandører, underleverandører og produsenter og omfatter arbeidsrettigheter og miljøhensyn, og andre etiske dimensjoner i samsvar med internasjonale konvensjoner fastsatt av ILO og FN.

I dokumentet beskrives minimumsstandarder som forventes av alle Tensios leverandører, underleverandører og produsenter. Leverandører skal påse at også underleverandører og underentreprenører følger disse minimumsstandardene.

Hver enkelt leverandør har videre ansvaret for at de etterlever lover og forskrifter i de land som berøres av leveransene til Tensio og i andre land de driver forretningsvirksomhet.

Innholdet i retningslinjene er ikke diskuterbare og skal etterfølges av våre leverandører, underleverandører og produsenter i hele verdikjeden. Tensio avslutter ikke samarbeid som følge av brudd på disse retningslinjene før en plan for forbedring av forhold er fremlagt og diskutert.

Tensio, eller en utsendt tredjepart fra Tensio, kan utføre kontroller hos leverandøren for å vurdere i hvor stor grad leverandøren/produsenten oppfyller de etiske kravene, eller hvor langt leverandøren har kommet med å oppfylle kravene.

Tensios retningslinjer for leverandører inngår som en del av Tensios arbeid for å fremme etisk handel, og kan videreformidles til underleverandører som et separat dokument. Alle Tensios medarbeidere som har kontakter med leverandører, skal påse at disse kjenner til og forstår de gjeldende retningslinjene.

Forhold på arbeidsplassen

1. Lønn (ILO konvensjon nr. 131)

- 1.1 Lønn til arbeiderne skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller industriens standard, og alltid tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov.
- 1.2 Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeid påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.
- 1.3 Ansatte hos underleverandører skal ikke under noen omstendigheter være forpliktet til å betale deler av sin lønn fra leverandør tilbake til sin arbeidsgiver.
- 1.4 Fratrek i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates.

2. Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14)

- 2.1 Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller industriens standard, og kan ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Dette gjelder ukentlig arbeidstid, rett til ukentlig fridag, begrensning av overtid og rett til overtidstillegg.

3. Helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)

- 3.1 Ansatte i bedrifter som er leverandører, underleverandører og/eller produsenter av utstyr og tjenester til Tensio, skal ha et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Det betyr at HMS-tiltak skal iverksettes for å redusere risikoen for ulykker og helseskader. Ansatte skal gis jevnlig dokumentert opplæring i HMS.
- 3.2 Leverandører til Tensio plikter å sette seg inn i Tensio sine HMS-regler og etterleve disse.
- 3.3 Ansatte i bedrifter som er leverandører, underleverandører og/eller produsenter av utstyr og tjenester til Tensio, skal kjenne til og rette seg etter Tensio sine HMS-krav. Ved behov skal de gjennomgå den opplæring som er nødvendig for å arbeide sikkert på eller i tilknytning til Tensio sine anlegg. Slik opplæring kan gis av Tensio-ansatte eller selskap som arbeider på vegne av Tensio.
- 3.4 Arbeiderne skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter, rent drikkevann og eventuelt også helsesikker oppbevaring av mat.
- 3.5 Stiller arbeidsgiver losji til ansattes disposisjon, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.
- 3.6 Fysisk mishandling, straff eller trussel om fysisk mishandling skal være forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk, og forskjellige former for ydmykkelser.

4. Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98 og 135 og 154)

- 4.1 Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt.
- 4.2 Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid.
- 4.3 Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

5. Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjoner nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)

- 5.1 Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid.
- 5.2 Barn under 15 år (14 eller 16 år i visse land) skal ikke utføre arbeid som kan være til skade for deres utdanning.
- 5.3 Tensio aksepterer ikke nyrekruttering av barnearbeidere. Dersom det hos leverandør/underleverandør/produsent foregår barnearbeid i strid med disse konvensjonene, skal det avvikles snarest. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

6. Regulære ansettelses

- 6.1 Forpliktelser overfor arbeiderne, i tråd med internasjonale konvensjoner og/eller nasjonale lover og regler om regulære ansettelses skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.
- 6.2 Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.
- 6.3 Lærlingeprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.
- 6.4 Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid og ansatte skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.
- 6.5 Arbeidstakere må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal ha full anledning til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

7. Diskriminering (ILO konvensjoner nr. 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

- 7.1 Ingen skal diskrimineres på grunn av etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- 7.2 Ansatte skal vernes mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende atferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag.

Forhold utenom arbeidsplassen

8. Miljø

- 8.1 Tensio skal som fornybarkonsern sørge for at bærekraft preger hele konsernets virksomhet. Det betyr at vi skal være en pådriver for grønn vekst og at vi skal ivareta klima og miljø i våre beslutninger og prosjekter.
- 8.2 Dette stiller krav til at også leverandører tar miljøhensyn i hele produksjons- og distribusjonskjeden, ut fra både lokale, regionale og globale miljøaspekter, f.eks. tap av biologisk mangfold, langsiktige skader på økosystemer, forurensing som kan påvirke klimaet eller skader forårsaket av bruk av kjemikalier. Leverandører skal sørge for akseptabel avfallshåndtering og utfasing av bruk av ikke fornybare ressurser. Det skal ikke drives rovdrift på lokalmiljøet på produksjonsstedet, og det skal tas hensyn slik at det ikke blir skadet av forurensning.
- 8.3 Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og –reguleringer skal overholdes.
- 8.4 Relevante utslippstillatelser skal være innhentet der det er nødvendig.
- 8.5 Skadelige kjemikalier og andre stoffer skal forvaltes på en forsvarlig måte.

9. Bestikkelser og korrupsjon

- 9.1 Tensio stiller høye etiske krav til egne ansatte og andre som opptre på vegne av selskapet. På samme måte skal leverandører holde en høy etisk standard og god forretningsskikk. Gjeldende lover og andre rettslige bestemmelser og overenskomster skal følges. Høy etisk standard krever imidlertid mer enn bare å følge loven i bokstavelig forstand. Leverandører kan ikke gi eller motta goder som kan anses som uakseptabel belønning for å oppnå, beholde eller styre forretningsvirksomhet. Slike goder kan eksempelvis være kontanter, varer, reiser eller tjenester av andre slag.

10. Marginaliserte befolkningsgrupper

- 10.1 Produksjon, og uttaket av råvarer til produksjonen, av varer som inngår i leveransen til Tensio, skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og/eller inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengige av.

Underskrift

Leverandørens navn	
Org.nr:	
Adresse:	
Land:	
Dato:	
Navn:	
Tittel:	
Underskrift:	

Med vår underskrift på dette dokumentet bekrefter vi at vi oppfyller kravene fastsatt i «Tensio etiske retningslinjer for leverandører». En pdf med en signert utgave av dokumentet legges ved tilbud inngitt på denne forespørsel.